

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 253

**Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77
Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro
Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
(2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3490 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Katılma Yazıları 6

- Genel Gerekçesi 7

- Madde Gerekçeleri 8

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu 10

• Muhalefet Şerhleri 17

• Teklif Metni 29

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun

Kabul Ettiği Metin 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İlyas Şeker</i>	<i>Mustafa Demir</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>
Kocaeli	İstanbul	Sakarya
<i>Osman Boyraz</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>	<i>Baki Şimşek</i>
İstanbul	Kırklareli	Mersin
<i>Zemzem Gülander Açınal</i>	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Şanlıurfa	Manisa	Antalya
<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i>	<i>Selman Özboyacı</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>
Sakarya	Konya	Adana
<i>Ahmet Kılıç</i>	<i>Çiğdem Koncagül</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>
Bursa	Tekirdağ	Çanakkale
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Osmaniye	Aydın	Niğde
<i>Ahmet Sami Ceylan</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>
Çorum	Balıkesir	İstanbul
<i>Selim Yağcı</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Adnan Günnar</i>
Bilecik	Gaziantep	Trabzon
<i>Mehmet Altay</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Cengiz Demirkaya</i>
Uşak	Adana	Mardin
<i>Metin Gündoğdu</i>	<i>Nevzat Şatıroğlu</i>	<i>Salih Cora</i>
Ordu	İstanbul	Trabzon
<i>Hamdi Uçar</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Burhan Çakır</i>
Zonguldak	İstanbul	Erzincan
<i>Süleyman Karaman</i>	<i>Bahar Ayvazoğlu</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Erzincan	Trabzon	Kocaeli
<i>Semiha İkinci</i>	<i>Ceyda Çetin Erenler</i>	<i>Mehmet Habib Soluk</i>
Sivas	Kütahya	Sivas
<i>Meliha Akyol</i>	<i>İsmail Tamer</i>	<i>Canan Kalsın</i>
Yalova	Kayseri	İstanbul

<i>Abdullah Doğru</i>	<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Gülay Samancı</i>
Adana	Konya	Konya
<i>Cemil Yaman</i>	<i>Sami Çakır</i>	<i>Ahmet Sorgun</i>
Kocaeli	Kocaeli	Konya
<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Yasin Uğur</i>
Afyonkarahisar	Samsun	Burdur
<i>Yavuz Ergun</i>	<i>Hasan Çilez</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Niğde	Amasya	Zonguldak
<i>Ali Şahin</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Gaziantep	Ankara	Aydın
<i>İsmail Bilen</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>	<i>İrfan Kartal</i>
Manisa	Mersin	Van
<i>Cemal Öztürk</i>	<i>Bayram Özçelik</i>	<i>Fehmi Alpay Özalan</i>
Giresun	Burdur	İzmir
<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Ali Özkaya</i>	<i>İmran Kılıç</i>
Konya	Afyonkarahisar	Kahramanmaraş
<i>Ramazan Can</i>	<i>Yusuş Başer</i>	<i>Oya Eronat</i>
Kırıkkale	Yozgat	Diyarbakır
<i>Mehmet Ali Özkan</i>	<i>Orhan Yegin</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>
Manisa	Ankara	Elâzığ
<i>Sermin Balık</i>	<i>Mehmet Akif Yılmaz</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Elâzığ	Kocaeli	Manisa
<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
Amasya	Gaziantep	İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3490 esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

19.03.2021

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3490) Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.03.2021

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

18.03.2021

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3490 Esas Nolu "Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"ne imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.03.2021

Necip Nasır

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3490)	
ESAS	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik Büroları Hakkında Kanunun yürürlüğe girmesi ile, kadastro teknik hizmetlerinden tescile tâbi olmayan işlemlerin yapım ve kontrolü ile tescile tâbi olan işlemlerin yapım sorumluluğu lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilmeye başlanmıştır. Bu büroların faaliyete geçmesinden bugüne kadar uygulamada yaşanan sorunlar ve edinilen tecrübeler ışığında 5368 sayılı Kanun ile getirilen sistemde bazı değişiklikler yapma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda hazırlanan Kanun Teklifi ile;

Lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilecek kadastro teknik hizmeti niteliğindeki iş ve işlemlerin neler olduğu sayma suretiyle açıklanarak büroların faaliyet alanı yönüyle kanunilik ilkesinin güçlendirilmesi ve böylelikle lisanslı büroların faaliyet alanları yönüyle yasal güvenceye kavuşturulması, öte yandan kadastro müdürlükleri tarafından yürütülmekte iken lisanslı bürolar tarafından yerine getirilmesi uygun görülen kadastro teknik hizmeti niteliğindeki diğer işleri belirleme hususunda Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yetki verilmesi,

Lisans sahibi olabilmenin özel şartları arasında sayılan sınavda başarılı olma şartı yürürlükten kaldırılarak kamu veya özel sektörde harita ve kadastro mühendisi olarak en az on yıl çalışmış olanlara lisans belgesi verilmesi, ayrıca lisans belgesi alabilmek için yatırılması gereken teminat tutarının elli bin bin Türk Lirasına çıkarılması,

Lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının il genelinde yetkili olması esası benimsenerek kadastro teknik hizmeti talebinde bulunan kişilerin, hizmeti en uygun ve kolay şekilde alabilmelerinin sağlanması, ayrıca lisanslı bürolar arasında asgari rekabet ortamı oluşturularak hizmet kalitesinin artırılması,

Lisanslı büroların, birden fazla büro açabilmelerinin yasaklanması ve meslek alanıyla ilgili olarak biri mühendis olmak üzere mühendis, tekniker veya teknisyen unvanlarında en az 3 kişi çalıştırma zorunluluğu getirilerek büroların faaliyet ve hizmetlerini aksatmadan yürütebilmeleri,

Lisanslı mühendislerin hangi fiil ve hallerinin disiplin suçu oluşturduğu ve bunlara hangi disiplin cezalarının verilebileceği hususu ayrıntılı olarak düzenlenerek etkili bir denetim mekanizması kurulması ve ayrıca disiplin suç ve cezalarında da kanunilik ilkesinin geçerli olduğu yönündeki yüksek yargı kararlarına uyum sağlanması,

Lisanslı mühendislere fiil veya davranışları nedeniyle uygulanabilecek idari para cezalarının üst limiti arttırılarak caydırıcılık sağlanması ve idari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilmesi belirtilerek idari yargı mercilerinin bu davalarda yetkili kınlanması,

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışırken istifa ederek lisanslı harita kadastro mühendislik bürosu açanların Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne başvurmaları halinde açıktan, naklen ve yeniden atamaya ilişkin sınırlandırmalara tabi olmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanmaları sağlanarak lisanslı büro sisteminde yapılan değişiklikler nedeniyle mağdur edilmemelerine yönelik düzenleme yapılması, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, 5368 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde değişiklik yapılarak lisanslı bürolar tarafından yerine getirilebilecek kadastro teknik hizmetlerinin hangi işlemleri kapsadığı açıklanmaktadır.

Ayrıca, Kanunun diğer maddelerinde yapılan değişiklikler ile lisans alma şartları arasında olan sınav şartı yürürlükten kaldırılarak, Kanun değişikliği ile belirlenen deneyim şartını sağlayan serbest harita ve kadastro mühendislerine lisanslı büro faaliyeti yürütebilme imkânı getirilmektedir. Bu değişikliğe uygun olarak maddede yapılan düzenleme ile, lisanslı mühendislerin serbest harita ve kadastro mühendislik faaliyeti de yürütebilmeleri amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, lisans belgesi alma şartlarından olan beş yıl deneyim şartı on yıla çıkartılmakta, lisans belgesi sahibi olabilmenin özel şartlarından olan sınav şartı kaldırılmakta ve 5368 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde sayılan diğer şartları sağlayan mühendislerin lisans belgesi alabilmeleri sağlanmaktadır. Ayrıca, lisans belgesi alma şartlarından olan teminat bedeli elli bin Türk Lirasına çıkarılmaktadır.

Madde 3- Madde ile, 5368 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle sınav şartından vazgeçildiğinden; lisanslı harita kadastro mühendislik sınavını düzenleyen mezkur maddenin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının;

- Lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulması ve kurulduğu ilçenin bağlı olduğu il genelinde yetkili olabilmesi,

- Faaliyet ve hizmetlerini aksatmadan yürütebilmeleri için mühendis veya meslek alanı ile ilgili tekniker veya teknisyen unvanlarında en az 3 kişi çalıştırmakla yükümlü olması ve her halde en az bir mühendis çalıştırmasının zorunlu olması,

- Faaliyetlerinin denetiminin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün görevlendireceği denetime yetkili kılınan personel tarafından yapılması,

amaçlanmaktadır.

Ayrıca Kanun kapsamına giren işlem başvurularının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne belirlenen yöntemlerle yapılması öngörülmektedir.

Madde 5- Madde ile, lisanslı mühendislerin disiplin suçu teşkil eden fiil ve halleri ile belirtilen fiil ve haller nedeniyle lisanslı mühendislere uygulanabilecek disiplin cezalarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 6- 5368 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde değişiklik yapılarak lisanslı büroların genelinde yetkili olabilmesi öngörüldüğünden; madde ile bu değişikliğe uygun teknik düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, lisanslı büroların yetkili oldukları il dâhilinde lisanslı büro kurulmamış ilçelerde şube veya irtibat bürosu açabilmeleri düzenlenmektedir.

Madde 7- Teklifin 5 inci maddesi ile disiplin suç ve cezaları belirlendiğinden madde ile bu değişikliğe uygun teknik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 8- Teklifin 5 inci maddesi ile disiplin suç ve cezaları belirlendiğinden madde ile bu değişikliğe uygun düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, lisanslı mühendislere verilebilecek idari para cezası tutarının üst limiti caydırıcılık sağlama amaçlı olarak artırılmakta ve idari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde idare mahkemelerinde dava açılabilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 9- 5368 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle sınav şartı kaldırıldığından; madde ile daha önceden sınava girip büro açmaya hak kazanarak lisanslı büro faaliyetlerini yürütmek üzere Devlet memurluğundan istifa edenlerin; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne başvurmaları halinde açıktan, naklen ve yeniden atama sayısı sınırlamaları uygulanmadan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadrolarına atamalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 10- Yürürlük maddesidir.

Madde 11- Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No: 2/3490
Karar No: 8*

29/03/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3490 esas numaralı “Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 23/3/2021 tarihinde yapılan toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Kocaeli Milletvekili İlyas ŞEKER ve 77 milletvekili tarafından 18/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3490 esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tâli komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 23/3/2021 tarihli toplantısında, teklifin imza sahiplerinden Kırklareli Milletvekili Selahattin MİNSOLMAZ ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (TKGM), Orman Genel Müdürlüğü (OGM), Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası ile Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. 2/3490 Esas Numaralı Kanun Teklifinde Öngörülen Düzenlemeler

Teklifte, 16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda değişiklik yapılmaktadır. Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde Teklifle,

Kadastro teknik hizmetlerinden tescile tâbi olmayan aplikasyon, yer gösterme ve plân örneği işlemlerinin yapım ve kontrolü, tescile tâbi olan cins değişikliği, arzî irtifak hakkı tesisi veya terkini, birleştirme ve muhdesatın terkini işlemlerinin yapım sorumluluğu ile TKGM tarafından belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işlerin, lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca (LİHKAB) yerine getirilebilmesi;

Lisanslı harita ve kadastro mühendislerinin, faaliyetlerini yürüttükleri süre içinde serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik hizmetlerini de yürütebilmesi;

Lisans almak için yatırılması öngörülen teminatın 50 bin liraya çıkarılması;

LİHKAB'ların il genelinde yetkili olmak üzere, lisans sahibi mühendisin talep ettiği ilçede kurulabilmesi;

Lisans sahiplerinin lisanslarını devretmesi, şube veya irtibat bürosu adı altında birden fazla büro kurmasının yasaklanması, ancak lisans sahiplerinin yetkili oldukları il dâhilinde lisanslı büro kurulmamış ilçelerde şube veya irtibat bürosu açmalarına imkân verilmesi;

Lisanslı bürolarda, en az biri lisans sahibi dışında mühendis olmak üzere, mühendis, tekniker veya teknisyen unvanlarından en az üç personel çalıştırılmasının zorunlu olması;

Disiplin cezası gerektiren fiillerin belirlenmesi ve bu fiillere verilecek cezaların uyarı, kınama, lisansın geçici veya sürekli iptali olmak üzere dört şekilde olması;

Uyarı ve kınama cezalarını gerektiren fiil ve hâllerin öğrenildiği tarihten itibaren 1 ay; lisansın geçici ve sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve hâllerin öğrenildiği tarihten itibaren 6 ay; herhalde disiplin cezasını gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren 2 yıl içinde disiplin cezası verilmezse ceza verme yetkisinin zamaşımına uğraması;

Disiplin soruşturmasında savunma süresinin 7 gün olması ve verilen disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilmesi;

Lisanslı mühendislere uygulanabilecek idari para cezası miktarının üst sınırının 10 bin liradan 50 bin liraya yükseltilmesi;

14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışırken istifa ederek LİHKAB açanlardan, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde başvuranlara, herhangi bir sınırlamaya tâbi olmaksızın TKGM kadrolarına devlet memuru olarak atanmalarına imkân tanınması;

Kanunun, yayımı tarihinden itibaren 6 ay sonra yürürlüğe girmesi; öngörülmektedir.

3.Teklifin Genel Üzerinde Yapılan Görüşmeler

Görüşmelerde Teklifin imza sahiplerinden Kırklareli Milletvekili Selahattin MİNSOLMAZ tarafından yapılan açıklamalarda,

17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 1'inci maddesi uyarınca ülkemizde mühendislik ve mimarlık unvanı alabilmek ve bu meslekleri icra edebilmek için bu mesleklere ilişkin diploma sahibi olmak gerektiği, 27/8/2008 tarihli Resmi Gazetede yer alan Tapu Plânları Tüzüğünde mühendis tanımına yer verildiği, 6'ncı maddesinde mühendisler tarafından yapılacak teknik işlerin sıralandığı ifade edilerek bahsi geçen mevzuata göre mühendislik ve mimarlık eğitimi veren üniversitelerden mezun olan harita ve kadaströ mühendislerinin iş tasnifi olmaksızın serbest harita ve kadaströ mühendislik ve müşavirlik hizmetlerini yapabilmeye hakkını haiz olduğu, ancak 5368 sayılı Kanunla, harita ve kadaströ mühendislerine verilen yetkilerde sınırlamalara gidildiği, bu Kanunun 1'inci maddesine göre LİHKAB'larca yapılacak işlerin genel ifadeyle, kadaströ teknik hizmetlerinden tescile tabi olmayan işlerin yapım ve kontrolü ile tescile tabi olan işlerin yapımı olarak belirlendiği, buna rağmen bu işlerin çıkarılan yönetmelik ve genelgelerle sürekli genişletildiği, bunun sonucunda da konunun yargıya taşındığı, Kanunda geçen "tescile tabi bazı işler" ifadesinden hareketle serbest harita ve kadaströ mühendisleri tarafından yerine getirilen 3194 sayılı İmar Kanununun 15'inci ve 16'ncı maddelerine göre ifraz; 18'inci maddesine dayalı arazi ve arsa düzenleme işlemleri, kadaströ çalışmaları, kadaströ yenileme çalışmaları, kamulaştırma çalışmaları gibi birçok işin de lisanslı bürolara devredilmesinin mümkün olduğu, Tapu Plânları Tüzüğüyle verilen ancak 5368 sayılı Kanunla çelişkili bir şekilde sınırlandırılan serbest harita ve kadaströ mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin, ayırma (ifraz) ve yola terk, ihdas işlemleri, yapı aplikasyon projesi, vaziyet plânı, bağımsız bölüm plânı, röperli kroki, fennî mesuliyet, plân, kota ve kübaj hesabı, ihale işlerinde kadaströ yapım, kadaströ yenilemesi, arazi toplulaştırması, sayısal harita üretimi, imar uygulaması ve benzeri işler olduğu, serbest harita ve kadaströ mühendislerine verilen işler incelendiğinde LİHKAB'a verilen işlerin aslında serbest harita kadaströ mühendisleri tarafından dolaylı olarak yapılmakta, hatta LİHKAB'a verilen işlerin serbest harita kadaströ mühendislerinin yaptığı işlemlerin içerisinde teferruat niteliğinde işler olduğu, LİHKAB'lara verilen bu işleri serbest harita kadaströ mühendisleri bir bütünün içinde yapabilirken, bu işlerin tek başına yapılmasının ilgili kanunla kısıtlanmasının çelişki doğurduğu, somut bir örnek vermek gerekirse, bir serbest harita ve kadaströ mühendisinin bir imar plânı uygulaması yapabilirken imar plânı içinde bir parselin aplikasyonunu yapamadığı bir durumun ortaya çıktığı, Teklif ile serbest harita ve kadaströ mühendislerinin yaptıkları toplu işlemlerdeki tevhit -birleştirme- aplikasyon, cins değişikliği, irtifak hakkı tesisini müstakil olarak yapamama uygulamasına son verileceği;

Hâlihazırda 19 ilde iş potansiyeli yeterli olmadığı için LİHKAB bulunmadığı ancak bu illerde 196 adet serbest harita kadaströ mühendislik bürosunun faaliyette olduğu, 28 ilde sadece birer adet LİHKAB varken bu 28 ilde 508 adet serbest harita kadaströ mühendislik bürosu bulunduğu, Teklif ile bir ilde birden fazla serbest harita kadaströ mühendisi olduğu için vatandaşların hizmete daha kolay ulaşmasının sağlanacağı ve rekabet oluşacağı;

Teklifle, üniversitelerde aynı eğitimi alıp aynı bölümlerden mezun olmuş harita kadastro mühendisleri arasındaki çatışma ve haksız rekabete son vermek için her iki grubun da aynı işleri yapabilmesine imkân tanınarak işlerin adil paylaşımının sağlanmış olacağı, mevcut uygulamanın sektörde çalışma barışını bozduğu ifade edilmiştir.

Toplantıya katılan milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda,

Mevcut durumda 220 civarında olan lisanslı büro sayısının Teklifin kabul edilmesi durumunda çok artacağı, hâlihazırdaki büroların denetlenmesi kolay değilken sayıları daha da artacak büroların denetlenmesinin zor olabileceği;

Teklifle, daha önceden kamu görevlisi olup lisanslı büro açmak için kamudan ayrılanlara geri dönme hakkı getirildiği, hâlihazırda kamuda az harita kadastro mühendisi istihdam edildiği, kamuya geri dönecek mühendislerin birkaç yıl boyunca yeni mühendislerin önünü tıkayabileceği, bu durumun haksız bir durum meydana getirebileceği;

Teklifle getirilen düzenlemenin lisanslı bürolar açısından da avantajlı olduğu, düzenlemeyle birlikte lisanslı büroların yapamadıkları bazı işleri de yapmaları sağlanarak iş hacimlerinin genişlenmesine imkân tanındığı, hâlihazırdaki büroların buldukları illerde uzun yıllardır faaliyet gösteren bürolar olmaları nedeniyle belli bir tanınırlıklarının bulunduğu, Teklifin bu bürolar için aleyhte değil lehte bir durum doğuracağı;

Teklifte yer alan düzenlemelerden etkilenen bazı kesimlerin, bu Teklifi, Komisyonun serbest harita mühendisi olan üyelerinin getirdiği şeklinde bir algı oluşturmaya çalışmasının art niyetli olduğu, Teklif üzerinde iki yıldan fazla bir süre çalışılarak süreç içinde konunun muhataplarının görüşüne de pek çok kez başvurulduğu;

Serbest harita kadastro mühendislerinin 18 uygulaması, kentsel dönüşüm, kübaj hesabı, yol projesi gibi işlemleri yaparken en temel işlemlerden biri olan aplikasyon işlemini yapamadığı, lisanslı harita kadastro bürosu sayısının artması ve Teklifle bürolarda çalışacak asgari personel sayısının belirlenmesi ile yeni istihdam imkânının doğacağı, serbest ve lisanslı büroların birleşeceği, hizmet kalitesinin artacağı;

Teklifin, iş tanımına ilişkin 1'inci maddesinde yer alan “Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün belirleyeceği diğer işler” ibaresinin muğlak bir ifade olduğu, bu ifadenin lisanslı bürolar ile serbest büroların işlemleri arasında karmaşa meydana getirebileceği, lisans sahibi olabilmek için getirilen on yıllık sürenin beş yıla düşürülmesi gerektiği, on yıllık sürenin deneyim açısından olumlu olmakla birlikte beş yıllık sürenin de hizmetin tabana yayılmasını sağlayarak niteliği artıracacağı;

Uygulamada TKGM'nin bir ilde açılacak LİHKAB sayısına kontenjan sınırı getirdiği, lisans sınavını geçen ve aynı ili tercih edenler arasından kontenjan dâhilinde en yüksek puan alan kişilerin o ilde LİHKAB açabileceği, bu durumda mesleğe daha sonra giren kişilerin yapılacak sınavlarda başarılı olmalarına rağmen kontenjan sınırı nedeniyle o ilde büro açmalarının mümkün olmayacağı, Teklifle sınav şartı kaldırılmasına rağmen metinde kontenjan sınırlamasına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, bu hükmün yönetmelikle düzenlenmesi yerine, metne kontenjan sınırı belirlenemeyeceğine ilişkin hüküm konulması gerektiği;

Yapı denetim kuruluşlarının iş dağılım sistemi gibi LİHKAB'lara verilecek işlerin dağılımının da TKGM tarafından elektronik ortamda, merkezi bir şekilde yapılması, bu durumun denetimi kolaylaştıracağı, gayriresmî işlerin engellenmesini sağlayarak vergi kaybını önleyeceği, buna ilişkin bir hükmün de Teklifte yer alması gerektiği; bu görüşe karşılık, yapı denetim kuruluşlarının iş dağılım sisteminin LİHKAB'lara için uygun olmadığı, yapı denetim sisteminde, bir projenin belediye tarafından onaylanmasının akabinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza başvurulduğu, Bakanlığın onbeş gün içinde projeye bir yapı denetim kuruluşu görevlendirdiği, görevlendirilen kuruluşun işi kabul etmemesi durumunda yeni bir görevlendirmenin beklenmesi gerektiği, bu sürecin zaman kaybı oluşturduğu, bir

projeye başlamak için lazım olan ilk evraklardan olan vaziyet plânı ve röperli krokinin hemen alınması gerektiği, imar durumunun alınabilmesi açısından önemli olan bu evrakların alınması amacıyla LİHKAB görevlendirilmesini beklemenin süreci yavaşlatacağı;

5368 sayılı Kanun kabul edildiği zaman, ülke çapında 1045 lisanslı büro açılmasının öngörüldüğü ancak geçen zaman içinde sadece 220 civarında büro açılabilirdiği, az sayıda büronun mevcut iş yükünü kaldırmasının mümkün olmadığı, yeni sınav açılmış olsaydı ülke çapında yeterli lisanslı büro olacağı ve bu düzenlemeye ihtiyaç kalmayacağı dile getirilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürü Mehmet Zeki ADLI tarafından yapılan açıklamalarda,

2010 yılından önce şu anda LİHKAB'ların yaptığı bütün işlerin TKGM'nin kadastro birimleri tarafından yapıldığı, 5368 sayılı Kanun ile bu hizmetlerin özel sektöre devredildiği, bu düzenlemeyi yaparken amaçlananın bir meslek grubu içinde ayırım yapmak değil, devletin tekelinde yürütülen bazı hizmetlerin lisans almış bürolar tarafından yapılması olduğu, lisanslı büroların yaptığı işler dışında kalan işlerin serbest bürolar tarafından yapılmasının amaçlandığı, ancak Kanun uygulanmaya başlandıktan sonra gerek sınavlar gerekse kanuni boşluklardan dolayı ciddi sorunlar yaşanmaya başlandığı, lisans sınavlarının defalarca iptal edildiği, iptallerden dolayı sorunlar meydana geldiği, 2017 yılından sonra, ekonomik koşulların da etkisiyle, serbest çalışan bürolarla lisanslı bürolar arasında çatışmalar yaşandığı, bu nedenle yeni lisans sınavının yapılamadığı, bu sorunları gidermek amacıyla Teklifin hazırlandığı, Teklif metninde açılacak bürolar için kontenjan sınırı konulamayacağına dair bir hüküm koymaya gerek olmadığı, şartları taşıyan herkesin lisans sahibi olup büro açabileceği, kontenjan sınırına ilişkin yönetmelikle bir düzenleme yapılmasının kanuna aykırı olacağı ifade edilmiştir.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Başkanı Ali İPEK tarafından,

Odaya üye harita ve kadastro mühendisi sayısının yirmi bini bulduğu, 5368 sayılı Kanun ve buna bağlı yönetmelikte boşluk olması, bazı hususların yeterince açık ifade edilememesi nedeniyle uygulamada birtakım uyumsuzluklar yaşandığı, çalışma barışının ve dayanışmasının bozulduğu, aynı meslek grubu içinde ayrışma yaşandığı, mevcut sistemin tekelleşmeyi getirdiği, görüşülmekte olan Teklifin aynı sorunlara yol açmayacak şekilde net düzenlemeler içermesi gerektiği, sınavın kaldırılmasının önemli bir adım olduğu ancak iş dağılımının otomasyona bağlanması ve eşit bir şekilde yapılması gerektiği, bu yapılmadığı takdirde tekelleşmenin devam edebileceği, Teklifle öngörülen çalışma süresinin on yıl yerine beş yıl olması gerektiği, zira Teklifin 1'inci maddesi kapsamında lisanslı harita kadastro mühendislerinin aynı zamanda serbest harita kadastro mühendislik hizmetlerini de yürütebilecekleri, bu durumda lisans sahibi olmayan mühendislerin lisanslı mühendisin yanında ücretli olarak çalışacağı, hâlihazırda üye sayısının çok yüksek olması ve yıl şartından dolayı lisans sahibi olmayanların meslek hayatlarını sürdürme anlamında ciddi mağduriyet yaşayacakları, Teklif metninde lisanslı büro kontenjan sınırı belirlenmesini engelleyen hükme yer verilmesi gerektiği, Teklifin, lisansın geçici iptalini düzenleyen 5'inci maddesinin (ç) bendinin kaldırılması gerektiği, bu hükmün, serbest mühendislere lisanslı büro faaliyetlerini yaptırma amacıyla çeliştiği ifade edilmiştir.

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Derneği Başkanı Eyüp ÖZKAN tarafından,

Hâlihazırda 223 lisanslı büroda 1600 çalışan bulunduğu, üyelerinin lisanslarını sınavla kazandığı, sınavda öngörülen 1000 kontenjana karşılık 2500 kişinin sınava girdiği, sadece 223 kişinin sınavı kazandığı, aradan geçen zamanda TKGM tarafından sınav yapılmadığı için lisanslı bürolarla serbest bürolar arasında sorun ortaya çıktığı, LİHKAB'ların yürüttüğü hizmetin bir kamu hizmeti olduğu, bu hizmeti verecek kişileri seçmenin en etkin yönteminin sınav olduğu, hem lisanslı mühendislik hem de serbest mühendislik hizmetlerinin aynı büroda yürütülecek olmasının denetim açısından sorun yaratabileceği, kamu adına yürütülen lisanslı mühendislik hizmetlerinin denetimsiz hâle gelmemesi

gerektiği, 2013 yılından günümüze kadar yapılan denetimlerde dört büronun lisansının çeşitli gerekçelerle iptal edildiği ifade edilmiştir.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Serbest Çalışanlar Komisyonu Başkanı Ali Faruk ÇOLAK tarafından,

Ülkemizde 2827 adet serbest harita kadastro mühendislik bürosu bulunduğu, 5368 sayılı Kanun öncesinde aplikasyon, cins değişikliği gibi işlemlerin TKGM tekniker ve teknisyenleri tarafından yerine getirildiği, mühendislerin kontrol görevini yürüttüğu, Kanun sonrasında bu işlerin lisanslı bürolarda çalışan yine tekniker ve teknisyenler tarafından yerine getirildiği, mühendislerin de kontrol görevini yerine getirdiği, 5368 sayılı Kanunun gerekçesinde yıllık belli sayıda işlemin, yaklaşık bin lisanslı büro tarafından yerine getirilmesinin öngörüldüğu, ancak sınavların sürekli iptal edilmesi, güvenilirliğini yitirmesi nedeniyle sınav şartının belirleyiciliğini kaybettiği dile getirilmiştir.

4 .Komisyonun Maddeler Hakkında Kararı

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklifin,

1’inci maddesi; redaksiyon kapsamında, metinde yer alan yazım hatasının düzeltilmesi;

4’üncü maddesi; redaksiyon kapsamında, işlenecek hükmün 1’inci fıkrasında gereksiz yere tekrarlanan “belgesi” kelimelerinin çıkarılması ve işlenecek hükmün 5’inci fıkrasının başına, tereddütleri gidermek amacıyla “Bu” ibaresinin eklenmesi;

5’inci maddesi; redaksiyon kapsamında, işlenecek hükmün 4’üncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “bir” ibaresinin diğer bentlerle uyum açısından rakamla yazılması, 5’inci fıkrasında yer alan yazım hatasının düzeltilmesi, 7 ve 8’inci fıkralarında gereksiz yere tekrarlanan “disiplin” kelimelerinin çıkarılması suretiyle,

2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Maddeler üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü oya sunulmuş ve Teklif oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyelerin, şerhlerini vermeleri için 26/3/2021 günü, mesai bitimine kadar süre verilmiştir.

Komisyon tarafından verilen yetki doğrultusunda, teklifin tamamı tereddütleri gidermek, anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler; kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş; metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere, İstanbul Milletvekili Mustafa DEMİR ve Kocaeli Milletvekili İlyas ŞEKER özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>
Konya	Aydın	Çanakkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Burhan Çakır</i>	<i>İbrahim Halil Oral</i>	<i>Ertunç Erkan Balta</i>
Erzincan	Ankara	Artvin

(Son oylamada bulunamadı)

(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Ahmet Uzer</i> Gaziantep	Üye <i>İsmet Tokdemir</i> Hatay (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Gökân Zeybek</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Hayrettin Nuhoğlu</i> İstanbul (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Hulusi Şentürk</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Demir</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Şamil Ayrım</i> İstanbul	Üye <i>Necip Nasır</i> İzmir	Üye <i>Hasan Baltacı</i> Kastamonu (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>İlyas Şeker</i> Kocaeli (Bu raporun özel sözcüsü, toplantıya katılmadı)	Üye <i>Ahmet Erbaş</i> Kütahya	Üye <i>Baki Şimşek</i> Mersin
Üye <i>Mürsel Alban</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Recep Uncuoğlu</i> Sakarya	Üye <i>Nuran İmir</i> Şırnak (Muhalefet şerhimiz vardır)
	Üye <i>Hamdi Uçar</i> Zonguldak	

MUHALEFET ŞERHİ

2/3490 esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir. Bilgilerinize sunarız.**26.03.2021**

1-GENEL DEĞERLENDİRME

TBMM Başkanlığı tarafından 2/3490 esas sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi esas komisyon olarak TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonumuza havale edilmiş, komisyonumuzun kanun teklifi üzerindeki görüşmeleri 23.03.2021 tarihinde gerçekleştirilmiş ve teklif oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Söz konusu Kanun teklifi, yasama dönemi boyunca parlamentoya dayatılan torba kanun uygulamasından uzak ve ihtisas alanı bakımından ilgili komisyona havale edilmiş olmasıyla genel kabul gören yasa yapma pratiğine geri dönüşe iyi bir örnek olabilir.

16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun ülkemizde ve sektörde ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda, yaşanan sorun ve sıkıntıları çözecek bir anlayışla elbette değiştirilmelidir.

Genel hatları itibarıyla olumlu sayılabilecek düzenlemeler içeren Kanun teklifi, harita ve kadastro mühendisliği mesleğinin sorunlarının çözümünde geç kalınmış olduğunu işaret ederken, mesleki sorunların tümüyle çözüme kavuşturulmasında yetersiz kalacağına dair güçlü bir kanaat uyandırmaktadır.

Taslak metne göre; lisanslı bürolar tarafından yerine getirilebilecek kadastro teknik hizmetlerinin hangi işlemleri kapsadığı yeniden açıklanacaktır. Lisans belgesi alma şartlarından olan 5 yıl deneyim şartının 10 yıla çıkarılmasını öngören kanun teklifi, lisans almanın şartları arasında yer alan sınav şartını yürürlükten kaldıracaktır. Yapılacak değişikliklerle aynı zamanda belirlenen deneyim şartını sağlayan serbest harita ve kadastro mühendislik bürolarına lisanslı büro faaliyeti, lisanslı mühendislere ise serbest harita ve kadastro mühendislik faaliyeti yürütebilme imkânı sağlanacaktır.

Türkiye’de faaliyet gösteren 223 Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik Bürosu mevcuttur. Türkiye’de faaliyet gösteren Serbest Harita ve Kadastro Mühendislik Bürosu sayısı ise 2 bin 879’dur. Mevcut yasaya göre; bir Harita ve Kadastro Mühendisinin lisans alabilmesinin koşulları arasında 5 yıl deneyim ve sınav şartı yer almaktadır. Ancak söz konusu sınav 8 yıldır yapılmamaktadır. Ayrıca bu süre zarfında büyükşehirlerin merkez ilçelerinde ve iş potansiyeli fazla olan ilçelerde, daha önce 3 veya daha fazla olan lisanslı büro kontenjanları 1’e kadar düşürülmüştür. Lisanslı büro kontenjanı boş görülen illerin %90’ı işlem hacmi yok denecek kadar az olan illerdir. Geline nokta itibarıyla Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik Büroları çok ayrıcalıklı bir statü elde etmiş, fiilen sektörde tekelleşme meydana gelmiştir. Serbest olarak çalışan Harita ve Kadastro Mühendisleri; arazi ve arsa düzenlemesi de olmak üzere birçok konuda doğrudan mülkiyete müdahil olabildiği gibi sadece Lisanslı

Harita Kadastro Mühendislik Bürolarının yaptığı uzmanlık gerektirmeyen basit işler dışındaki diğer tüm işlemleri yapabilmektedir. Dolayısıyla serbest olarak çalışan Harita ve Kadastro Mühendisleri; bilgi, deneyim, sorumluluk ve rücu açısından, Lisanslı Mühendislerin her türlü vasfına haizdir. 8 yıldır yapılmadığı için bir kriter olmaktan çıkan sınav şartının kaldırılması çok sayıda harita mühendisi, teknikeri ve teknisyenine yeni iş imkanı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE -1-

Teklif edilen değişiklikle, lisanslı harita kadastro bürolarının hangi işlemleri yapabilecekleri yeniden belirlenmektedir. Buna göre, lisanslı bürolar; tescile tâbi olmayan aplikasyon, yer gösterme ve plan örneği işlemlerinin yapım ve kontrolü, tescile tâbi olan cins değişikliği, arz-i irtifak hakkı tesisi veya terkini, birleştirme ve muhdesatın terkini ile yapım sorumluluğu işlemlerini yapabileceklerdir. Teklifin sonraki maddelerinde lisans almak için sınav koşulunun kaldırılmasına paralel olarak, istenen deneyim koşullarını sağlayan serbest harita ve kadastro mühendislerine lisanslı büro faaliyeti yürütebilen olanağı getirilmektedir. Ancak bu maddeyle birlikte; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işlerin de Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik bürolarınca yerine getirilebileceği belirtilmekte, bahsi geçen “diğer işler” ibaresinin kapsamının Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü’nce hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği ifade edilmektedir. Lisanslı bürolar tarafından yerine getirilecek kadastro teknik hizmetlerinin hangi işler olduğu kanun metninde sayma suretiyle belirtildiği için madde metnindeki söz konusu “diğer işler” ibaresinin gelecekte oluşabilecek mağduriyetlerin önüne geçilmesi için madde metninden çıkarılması önerimiz kabul edilmemiştir.

Ayrıca komisyon görüşmelerinde mevcutta serbest harita ve kadastro mühendislik bürosu bulunan ve teklifteki şartları sağlayan mühendislerin lisans aldıktan sonra lisanslı büro faaliyetini aynı büroda mı yürüteceği yoksa bunun için ikinci bir büro açması mı gerektiği soruları Tapu Kadastro Genel Müdür Vekili Zeki Adlı tarafından “ikinci büro açması gelecek” şeklinde cevaplanmıştır. Komisyon başkanı ve üyelerince böyle bir yaklaşımın kanun teklifinin amacına uygun olmadığı belirtilmiş, aynı mekânda ve teklifte belirtilen personel ile hem serbest harita ve kadastro mühendislik hizmetleri hem de lisanslı mühendislik faaliyetlerinin yönetmelikte bu şekilde düzenlenmesi gerektiği zapta geçmiştir.

MADDE -2-

Bu maddeyle, lisans belgesi alacak olanlarda aranan deneyim süresi 5 yıldan 10 yıla çıkarılmakta, lisans belgesi sahibi olabilmeyen özel koşullarından biri olan lisanslı harita kadastro mühendislik sınavına girme şartı kaldırılmaktadır. Buna göre kanunda aranan diğer koşulları da taşıyan harita ve kadastro mühendislerinin, sınava girmeden lisans belgesi alabilmelerine imkân tanınmaktadır. Ayrıca, lisans belgesi alma koşullarından biri olan teminat bedeli de 10 bin liradan 50 bin liraya çıkarılmaktadır. 8 yıldır yapılmadığı için lisans alma koşulu olmaktan çıkan sınav şartının kaldırılması, kanunda aranan diğer koşulları taşıyan mühendislerin, sınava girmeden lisans belgesi alabilmelerine imkân tanınması küçük büroların ve yeni mezun mühendislerin meslek yaşamlarını sürdürmeleri açısından olumlu bir düzenleme olarak görülmekle birlikte lisans belgesi alacak olanlarda aranan deneyim süresinin 5 yıldan 10 yıla çıkarılmasının Kanun teklifinin genel gerekçesinde “geçmişte tecrübe edilen sorunlar” ifadesiyle kastedilen problemlerin devam etmesine, hatta daha da derinleşmesine neden olacağı yönündeki bazı endişeleri beraberinde getirdiği söylenebilir. Kanun Teklifinin birinci maddesinde geçen “Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri bu Kanun kapsamında faaliyetlerini yürüttükleri süre içerisinde serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik faaliyeti de yürütebilirler” ifadesine göre lisanslı bürolar her işi yapabileceklerinden dolayı yıl şartını sağlamadıkları için lisans sahibi olamayan mühendislerin iş alma ve meslek hayatlarını sürdürme kapsamında ciddi mağduriyetler yaşayacağı kanaati doğurmaktadır. Bu çerçevede 10 yıl deneyim şartı düzenlemesinin madde metninden çıkarılması önerimiz komisyonunda kabul edilmemiştir.

MADDE -3-

Bu maddeyle, teklifin 2'nci maddesiyle kaldırılan lisanslı harita kadastro mühendislik sınavının yapılmasına ilişkin esasları düzenleyen üçüncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE -4-

Teklifin bu maddesiyle, lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının kuruluş, görev, lisans verilmesi ve denetimiyle ilgili 4'üncü maddesi yeniden düzenlenmektedir. Buna göre, kanunun gerektirdiği koşulları taşıyan ve başvuruda bulunan harita ve kadastro mühendislerine Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından lisans be gesi verilecektir. Bürolar, lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulacak ancak il genelinde yetkili olacaktır. Bürolar, meslek alanıyla ilgili tekniker veya teknisyen ünvanlı en az üç kişi çalıştıracak. Ancak bu bürolarda her koşulda lisans sahibi dışında en az bir mühendis çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir.

Komisyon görüşmeleri boyunca Kanun teklifinde belirtilmeyen detayların TKGM tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenebileceği belirtilmiştir. Ancak söz konusu maddeyle ilgili en önemli kaygı geçmişte yönetmelikle iller bazında kontenjan/sayı sınırlaması getiren Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yeni çıkarılacak yönetmelikte de böyle bir uygulamaya gidip Kanun teklifinin genel amacıyla çelişen yeni bir durum yaratıp yaratmayacağı olmuştur. Bu konuda Tapu Kadastro Genel Müdür Zeki Adlı yönetmeliğin kanuna aykırı olamayacağı, bu kanun yürürlüğe girdikten sonra iller bazında, ilçeler bazında herhangi bir kontenjan/sayı sınırlaması getirilmeyeceği taahhüdü vermiştir. Lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının kontenjan/sayı sınırlaması olmaksızın il genelinde yetkili olmak üzere lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulması ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünce Kanun kapsamına giren işlem başvurularının elektronik ortamda alınıp, eşitlik ilkesi gözetilerek iş dağılımı yapılması önerimiz komisyonunda kabul edilmemiştir.

MADDE -5-

Kanuna eklenen yeni bir maddeyle (4/A) lisanslı mühendislerin disiplin suçu sayılacak eylem ve faaliyetleri be irlenmektedir. Ayrıca bu suçlar nedeniyle uygulanacak disiplin cezaları sıralanmaktadır. Buna göre Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, denetim, inceleme ve soruşturma sonucu tespit ettiği hata, eksiklik ve olumsuzluklardan dolayı lisanslı harita ve kadastro mühendislerine, uyarma, kınama, lisansın geçici iptali ve lisansın sürekli iptali cezaları verebilecektir. Kanun teklifinin 5. maddesinin "Lisansın Geçici İptali" başlıklı 2. fıkrasının (ç) bendi, yani "Lisanslı büro çalışma mekânlarında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen hizmetler dışında işlem yapmaları durumunda lisansları 1 yıl süreyle, ... iptal edilir." hükmü, Kanun teklifinin hem gerekçeleriyle hem de 1. maddesiyle çeliştiği için gündeme getirdiğimiz öneri dikkate alınmış Kanun teklifinin bu maddesinin genel kurulda düzeltilmesi kararlaştırılmıştır.

MADDE -6-

Kanunun 7'nci maddesinde değişiklik yapılması öngörülmüyor. Bu teklifle, lisanslı büroların il genelinde yetkili olabilmesine olanak sağlanmasına yönelik uyum düzenlemesi yapılıyor. Lisanslı büroların yetkili oldukları il dâhilinde lisanslı büro kurulmamış ilçelerde şube veya irtibat bürosu açabilmelerine olanak sağlanıyor. Söz konusu madde metninin ikinci fıkrasında "birden fazla" ibaresinden sonra gelmek üzere "lisanslı" ibaresinin eklenmesi teklifimiz komisyonunda kabul edilmemiştir. Maddenin mevcut haliyle yasalaşması, ileride bir hukuki süreç yaşanması halinde çeşitli mağduriyetleri beraberinde getirecektir.

Gökân Zeybek
İstanbul

Hasan Baltacı
Kastamonu

İsmet Tokdemir
Hatay

Mürsel Alban
Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye’de yasa yapma tekniği geneli itibari ile ulusal ve uluslararası hukuk normlarına göre değil, sermaye ve güçlüyü korumak adına yapılmaktadır. Bu yasa yapma tekniği yargı faaliyetleri açısından da sorun teşkil etmekte, evrensel hukuk değerleri yok edilmektedir. Hukukun ve adaletin sağlanamadığı ortamlarda da yargıya güven giderek azalmaktadır. Bakıldığı zaman yargıya olan güvenin azalmasının temel sebebi, yasa yapım tekniğinin siyasi kaygılarla hazırlanması ve yargı organlarının bu aynı kaygılarla karar almalarından kaynaklanmaktadır. Siyasi kaygıların hukuksal kaygıların önüne geçtiği bir ortamda evrensel hukuk, anayasanın, kısacası tüm yazılı hukuk kaynakları kolaylıkla siyasi güç odakları tarafından çiğnenebilmekte, siyasi talimatların suç ve ceza ilişkisini belirlenmektedir. Dolayısı ile böylesi bir ortamda kanun hazırlamak, deyim yerindeyse suya yazı yazmakla eşdeğerdir. Bu güne kadar olduğu gibi yasayı bizzat getirenlerin dahi kendi hazırladıkları kanunlara uymadıkları, her defasında kendi belirledikleri kuralların etrafından dolaştıkları görülmüştür.

Bakıldığı zaman iktidar tarafından hazırlanan kanun teklifleri güçlünün daha da güçlenmesine, zengininin daha da zenginleşmesine önayak olurken güçsüzü ezen, ihtiyaç sahibini görmezden gelen bir yaklaşım belirlenmiştir. Sermaye güdümlü hazırlanmış kanun teklifleri ile sermaye sahipleri her türlü imtiyaz ve ayrıcalık tanınmıştır. Yine aynı mantıkla devlet kurumlarının gücü her geçen gün azaltılmış, özelleştirme mantığı ile devlet kurumlarının içi boşaltılmıştır. Kapitalist yaklaşımın egemen olduğu kanun tekliflerinde kamu yararından ziyade ekonomik kaygılar belirleyici rol üstlenmiştir.

Normal şartlarda kanunlar siyasal güç dengelerine göre değil toplumsal ihtiyaçlar bağlamında hazırlanmalıdır. Bu hazırlıklar diyalog ve tartışmalarla, toplumun değişik kesimlerinin fikir ve önerileri ile STK ve Odaların katkıları zenginleştirilmelidir.

Bakıldığı zaman söz konusu “Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” diğer kanun tekliflerinde olduğu gibi paydaşları ile fikir alışverişi yapılmadan, sivil toplum kurumlarının, sendikaların, odaların görüşü alınmadan kaleme alınmıştır. Şeffaf ve katılımcı bir yasa yapım tekniğinden uzak hazırlanan bu teklif meslek örgütlerinin de tepkisine neden olmuş, kamuoyu aydınlatılmadan komisyon gündemine alınarak temelde yer alan problemler görmezden gelinmiştir.

Yapılması gereken en önemli şey ise tüm paydaşlarla birlikte 5368 sayılı Kanun yeniden kaleme alınmasıdır. Kamu alanını, kamunun yararına, toplumun çıkarına düzenleyemedikten sonra yeni bir düzenlemenin temelsiz ve sorun çözmekten uzak olduğu kesin bir gerçektir.

Söz konusu teklif incelediğinde; 10 yıllık ve üzeri harita ve kadastro mühendislerine, TKGM’ye başvurmaları halinde, 50 bin TL teminat karşılığında, sınavsız lisans verileceği,

Lisans alan mühendislere serbest harita ve kadastro mühendislik faaliyeti de yürütme hakkı tanınacağı,

Lisansların il genelindeki tüm ilçelerde geçerli olacağı,

TKGM’ye lisans verme, iş dağıtımı, büro yetkilendirme ve denetim yetkisi verildiği,

TKGM’nin belirlediği hizmetlerin dışında iş yapanlara geçici bir yıllık lisans iptali tekrarında lisansın sürekli iptal cezası verileceği,

Mevcut lisanslı mühendislerden daha önce kamudan istifa edenlerin altı ay içinde talep etmesi halinde TKGM bünyesine devlet memuru olarak atanacağı öngörülmektedir.

14.02.2020 tarihinde mecliste kabul edilen, 20.02.2020 tarihinde resmî gazetede yayınlanarak kanunlaşan “Coğrafi Bilgi Sistemleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun” 32. Maddesinde yapılan düzenleme ile;

“Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri, bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerini yürüttükleri süre içerisinde serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik faaliyeti yürütemez, harita ve kadastro mühendislik müşavirlik hizmetlerini yerine getiren şirketlere ortak olamazlar.” denilerek serbest mühendisler ile lisanslı mühendislerin iş alanları birbirinden ayrılmıştır.

Şubat 2020’de yapılan bu düzenleme 12 ay sonra getirilen Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile yürürlükten kaldırılmaktadır. AKP iktidarının geçici ve sorunun derinine inmeyen, gündelik kanun yapma tekniği maalesef yasaları yapboz tahtasına çevirmiştir.

Her şeyden önce 2/3490 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi incelendiğinde kendi içinde çelişkili ifadeler kullanıldığı görülmektedir. Teklifin 4. maddesinde sadece il içinde TKGM’ce belirlenen işler yapılabilir denmişken 1. Maddesinde de her türlü serbest mühendislik işi yapılabilir ifadesi yer almaktadır. Bu iki husus birbirinden farklıdır ve işin nasıl yapılabileceği açısından da bir anlam kargaşası doğurmaktadır. Lisanslı Mühendisler, serbest mühendis gibi her türlü faaliyeti yapabilecekler midir yoksa TKGM yönetmeliğine göre mi iş yapabileceklerdir? Bunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Kanun Teklifi her ne kadar sınavı tamamen kaldırmayı öngörse de bugüne kadar TKGM’nin görevini yerine getirmemesinden kaynaklanan sorunların üstünü ötmemektedir. Resmî gazetede 15.06.2013 tarihinde yayınlanan 28678 sayılı “Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmeliğin” 11. Maddesinin 3. Fıkrasına göre lisans sınavları en geç iki yılda bir yapılması öngörülmüş fakat TKGM bu sınavı yapmamıştır. Yapılan sınavlar FETÖ’nün soruları çaldığı ve dağıttığı, soruların başka kaynaklardan birebir alınarak hazırlandığı gerekçeleri ile iptal edilmiştir.

Sınav güvenliğini ve sınava giren kişilerin haklarını korumak devletin hüküm ve sorumluluğunda iken bu vasfını yerine getirememiştir. Yine THGM yönetmelik hükümlerine aykırı davranmış ve sorumluluğunu yerine getirememiştir. Tüm bu gelişmeler neticesinde TKGM, 11.05.2016 tarihinde yönetmelikte bir değişiklik yaparak sınav süresi şartını kaldırmıştır. Söz konusu kanun teklifinde de sınav şartı tamamen kaldırılmaktadır. Bu durumda meslek mensupları tarafından tartışılrsa da genelde sınav şartının kaldırılması birçok mühendisi memnun etmiştir.

Yine bir diğer sorun lisans sahibi olma şartlarının 5 yıl deneyimden 10 yıllık deneyime çıkarılmış olma hususudur. Bu durum gerek yasa teklifine karşı çıkan, gerekse yasa teklifini destekleyen tüm meslek mensupları tarafından karşı çıkılan bir husustur. Çünkü bu durum bir yandan tekelleşmeyi sağlarken diğer yandan diploma kiralama gibi usulsüz yöntemlerin hayat bulmasına sebebiyet verecektir. Öyle ki şu an dahi 10 yılın altında kalan birçok büro 10 yıllık diplomaya sahip mühendis arayışlarına geçmiş durumdadır. Kazanılmış haklar açısından da bir belirsizlik durumu vardır.

Yine kanunun bu biçimi ile yasallaşması durumunda isteyen istediği yerde büro açma hakkı elde edecektir. Bu durum bazı yerlerde yığılmaya sebebiyet verirken bazı yerlerde de ticari ilişkilerin kamu ilişkisine dönüşmesine neden olacaktır. Daha önce serbest mühendis olarak bir müteahhittin yanında çalışan birinin lisanslı büro açmasıyla birlikte kamu olarak bu müteahhittin çıkarlarını korumaya çalışmayacağıının bir garantisi bulunmamaktadır. Bu teklifle kontenjan kavramı tamamen ortadan kalkmakta, harita ve kadastro mühendisliği mesleğinin nitelik ve nicelik boyutlarında zayıflamasına da neden olacaktır. Aynı zamanda mevcut tartışmalar devam edecek, SHKM (serbest harita kadastro mühendisi) ve LİHKAB (Lisanslı Harita ve Kadastro Mühendisleri ve Büroları) sorunları çözülmeyecektir. Türkiye’de 223 LİHKAB ve 3000’e yakın SHKM bulunmaktadır ve bu sorunun ortak çözümü geliştirilmesi gerekmektedir.

Bugün bir meslek grubunun Lisanslı ya da lisanssız olarak adlandırılması her şeyden önce meslek etiği açısından bir kargaşanın da fitilini ateşleyecek niteliktedir. Söz konusu kanun teklifinin belli bir kesim meslek örgütü tarafından desteklenirken belli bir kesim tarafından karşı çıkılmasının temel sebebi iktidarın kamu kurumlarının içini boşaltan yaklaşıklarından kaynaklanmaktadır.

Bakıldığı zaman Harita Kadastro Mühendisliği hem hukuksal hem de teknik bir alan olma özelliği taşımakta ve dolayısı ile bu iki vasfı içinde barındıran enden meslekler arasında yer almaktadır. Mülkiyet hakkı gibi bir alanda çalışma yapan böylesi önemli mesleğin uzun yıllardır süren tartışma ve fikir ayrılıklarına bir çözüm getirilememiş olması özelde TKGM’nin genelde ise iktidarın en büyük eksikliğidir.

Bugün bazı mühendisler LİHKAB süreçlerini destekleyerek sınav ve deneyim süreçlerini tabi tutulması gerektiği fikrini savunurken bazı mühendisler kökten karşı çıkmaktadır.

HDP olarak bizler her iki tartışmanın da son bulabilmesi adına LİHKAB sürecinin tamamen ortadan kaldırılmasına, mülkiyet hakkı gibi anayasal bir hakkın tespit ve çalışmalarının tamamen kamu eliyle yapılması gerektiği kanaatindeyiz. Kurumların belli bir gelir kazanma ya da kendi bünyesinde çalışan personeli sahada görevlendirmekten imtiyaz eden bir yaklaşım içinde mülkiyet gibi önemli bir alanı bir nevi özelleştirme ile denetim sahası dışına çıkarması kabul edilemez. Bakıldığı zaman TKGM kendine her ne kadar bir denetçi pozisyonu belirlemiş olsa da bugüne kadar mevcut 223 adet LİHKAB’ı yeterince denetleyememiştir. Dolayısı ile bundan sonra ortaya çıkacak daha fazla LİHKAB’ı denetleyebilmesi de mümkün görülmemektedir. Birçok ilçe ve ilde müdürlüğünü kapatan TKGM ‘nın bu denetleme görevini yerine getirebileceğine ihtimal vermek ise doğru değildir.

Bilindiği üzere 2001 yılında 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve Yapı Denetimi Uygulama Usul ve Esasları Yönetmeliği çıkarılmıştı ve yapı denetimi işi yapı denetim kuruluşlarına bırakılmıştı. Fakat sonrasında meydana gelen depremler ve can kayıpları yapı denetimlerinin yeterince kontrol edilemediği sonucunu çıkarmıştı. Aynı zamanda imar affı gibi hususlarla denetimsiz yapılar resmiyet kazanmıştı. Bu durumlar bize kamu işinin kamu eliyle yapılmasının gerekliliğinin önemini bir kez daha göstermektedir.

Aksi takdirde bugüne kadar ortaya çıkan Lisanslı ve Serbest mühendisler arası uyumsuzluklar, yargı alanına taşınan çekişmeler devam edecektir. Bu süreci ortadan kaldırmak adına mühendisler arası bir ayrıma gidilmemelidir.

MADDELER ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

MADDE 1

Madde ile 5368 Sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunun 1. Maddesinde değişiklik yapılarak, 20.02.2020 tarihinde Resmî Gazete Yayınlanarak yürürlüğe giren Lisanslı Mühendis ve Serbest mühendis ayrımından vazgeçilmektedir. Maddeye göre, Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Bürolarının yetki tanımları genişletilerek kadastro teknik hizmetine tabi olmayan aplikasyon, yer gösterme ve plan örneği işlemlerinin yapım ve kontrolü, tespite tabi olan cins değişikliği, arz-ı ittifak hakkı tesisi veya terkinin, birleştirme ve muhdesatın terkinin yapım sorumluluğu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işlerini yapması öngörülmektedir. Aynı zamanda Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri bu süreçte serbest harita mühendislik ve müşavirlik faaliyetlerini de yapabilecekler.

5368 Sayılı kanun üzerinde genel anlamda tartışmaların merkezini, serbest mühendislik ile lisanslı mühendislik karmaşası oluşturmaktadır. Şubat 2020 yılında bu ayrımın yapıldığı ve neredeyse bir yıl sonra bu düzenlemeden vazgeçildiği görülmektedir.

Genel değerlendirmede de değinildiği üzere mülkiyet hakkı gibi bir hususun kamu eli ile yapılması yerinde olacaktır. Kaldı ki bu maddenin mevcut şekli ile ve oy çoğunluğu ile geçeceğini varsayarsak serbest mühendis ya da lisanslı mühendis ayrımı doğru değildir. Eğer bu ayrıma gidilmesi gerekli görülüyor ise denetim mekanizmasının sağlıklı bir şekilde yapılması gerekecektir. Çünkü harita ve kadastro mühendislerinin yapacakları tüm uygulamalar aynı zamanda mülkiyet ile ilgilidir ve olası bir hatanın hem mülkiyet hakkı açısından hem de yargısal açıdan olumsuz sonuçlar doğuracağı bugüne kadar olduğu gibi sürmeye devam edecektir.

MADDE 2

Madde ile sınav şartı kaldırılmakta, lisans almak için gerekli deneyim şartı 5 yıldan 10 yıla çıkartılmakta ve 10 bin TL olan teminat ücreti 50 bin TL'ye çıkartılmaktadır.

Öncelikle yeniden değerlendirme oranları ile birlikte bu teminat mevcut durumda 40 bin TL'nin üzerindedir. İkinci husus sınav şartının kaldırılarak salt deneyime bağlanması sektörde hizmet vermek isteyen gençlerin kendi bürolarını açmasının önüne geçerek başka bürolarda çalışmasını zaruri kılmaktadır. Aynı zamanda lisans almak için gerekli olan deneyim süresinin 5 yıldan 10 yıla çıkarması sektörde hizmet veren 10 yıl altı, 5 yıl üstü bürolarda da geleceklere açısından bir kaygı doğurmaktadır. Küçük büroların ve yeni mezun meslektaşların mesleki yaşamlarını sürdürmeleri de zorlaşacaktır. Komisyon görüşmelerinde bu 10 yıl hususunun 5 yıl olarak kalması yönünde genel bir kanı oluşmuştur. Gençlere yönelik ön açıcı bir madde olmamakla birlikte liyakati zamana göre belirleyen bir yaklaşım söz konusudur. Asıl husus zaman ile ilgili değil mesleki kriterlerle ilgili olmalıdır ve bu bürolar açılacaksa bu kriterleri sağlayan herkese bu hak tanınmalıdır. Gençlerin bu süreç dışına itilmesi doğru olmamakla birlikte gelecek adına da umut vermemektedir. 10 yılın altında kalan mühendislerin de iş yaşam hakları ihlal edilmekte, çalışma hayatları olumsuz etkilenmektedir. Bu durum diploma kiralama hususunu önünü açacak liyakat ve denetim ortadan kalkacaktır. Para karşılığı diploma kiralama hususunu yasal olmamakla birlikte birçok saha da kullanılmaktadır. Bu maddenin mevcut hali ile yasallaşması bu hukuksuz işlerin devamını onaylamak anlamı taşıyacaktır.

10 yıllık deneyim süresi bir tekelleşmenin de önünü açacaktır. Küçük bürolar veya yeni mühendisler sadece bu bürolarda çalışacak bir işçi misyonu kazanacaktır. Her ne kadar

LİHKAB uygulamasına temelden karşı olsak da bunu bu hali ile yasalastırmak yeni sorunlarında yaşanmasına sebebiyet verecektir. Odaların genel görüşü 10 yıl ibaresinin 5 yıl olarak kalmasıdır.

Aynı zamanda deneyim olarak adlandırılan ifadesine bir açıklık getirilmesi gerekmektedir. Bunu da ancak belli kriterlerle sağlayabiliriz. Aksi takdirde 10 yıllık oda kaydı alanda deneyimini göstermeyecektir.

MADDE 3

Sınavın kaldırılması fırsat eşitliğini bozmaktadır. Liyakatın ön planda olması için sınavın devam etmesi gerekmektedir.

MADDE 4

Lisans verilmesine ilişkin il genelinde sayı/kontenjan sınırı asla olmamalı. Bunun önüne geçecek daha net ifadeler yer almalıdır. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü kendi bünyesindeki nitelikli personel istihdam ondan kaçınarak kadastro müdürlüklerinde ki parti personel sayısını azaltmış Diğer yanda yeni yasayla birlikte Daha doğrusu yeni kanun teklifi ile birlikte lisanslı harita ve Kadastro mühendisleri ve bürolarına istihdam sağlayacağını söylemektedir bu kabul edilemez öncelikli olarak Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü kendi bünyesindeki personel sayısını arttırmalı Madem denetim görevi üstleniyor bunu layıkıyla yerine getirmesi gerekmektedir.

MADDE 9

Kamu çalışanlarının Lisanslı büro açmalarının emekli olmadan önce istifa edip büro açmalarının engellenmesi gerekmektedir. Bu madde de önerilen bu durumun tam tersidir. Kamu çalışanlarının istifa edip Lisanslı büro açmaları ve yeterince kazanmaları veya işlerini batırmaları durumunda tekrar kamuya atama sınırı olmadan sınavsız ve doğrudan geri alınmalarının genç mühendisler ile bu alanda fırsat eşitsizliğine ve hak kaybına yol açmaktadır.

Her yıl sadece 20 civarı mühendis istihdam eden TKGM bu kanunla birlikte özel sektörde çalışan onlarca mühendisi istihdam edecektir.

Nuran İmir
Şırnak

MUHALEFET ŞERHİ

23 Mart 2021 tarihinde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu'nda görüşülen 2/3490 esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkındaki muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Genel Değerlendirme

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin bir meslek grubuyla alakalı kapsamlı bir kanun olması ve AK Parti'nin yasama rutini haline getirdiği kalitesiz "torba kanun" usulünde olmaması teklifin en olumlu noktasıdır. Torba kanun yapısında olmaması sebebiyle zamanın çok kısa tutulmuş olmasına rağmen etraflıca tartışılma ve kamuoyunda yer bulma şansı olmuştur. Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi tarafımıza ulaşmasıyla birlikte sektörde çalışan lisanslı ve serbest çalışan mühendislerin büyük bir kısmından öneri ve görüşler tarafımıza ulaşmıştır. Bu durum ilk olarak şu sonucu göstermektedir: Lisanslı Harita Kadastro Mühendisliği sistemi ilerleyemez ve sorun çözemez hale gelmiştir. Bu durum hem hizmet yetersizliği yaratmış hem de meslek mensupları arasında kutuplaşmalara sebebiyet vermiştir. Bu alanda düzenleme yapılmasına dair uzun zamandır hem siyasi partilerden hem meslek kuruluşlarından hem de sivil toplumdan çağrılar gelmekteydi. Üyesi bulunduğumuz komisyonda da geçtiğimiz yasama yılında defalarca bu hususta düzenleme yapılması gündeme gelmiş hatta Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi içerisinde yer alacak iken son anda tekliften çıkarılmıştır. Bu bağlamda çözüme yönelik bir kanun teklifinin gelmesi bizce olumludur. Kanun teklifinin geneli üzerinde bütün siyasi parti gruplarının mutabık kaldığı ilkeler bulunmaktadır. Bu kapsamda kanun teklifini olumlu bulmakla beraber bazı noktalarda çekincelerimiz olduğuna ifade etmek isteriz.

Daha önce Kadastro Müdürlükleri tarafından yürütülen bazı ölçüm ve tespit işlemleri 2005 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen 5368 sayılı kanunla özel sektöre devredilmiştir. Kanunda 2008 ve 2020'de bazı değişiklikler yapılmıştır. 05.05.2008 tarih 26867 sayılı Resmi Gazete'de çıkarılan yönetmelikle yapılacak sınavın mahiyeti belirlenmiştir. İlk sınav 2009 yılında yapılmıştır. Yönetmelik gereği yıllık 1000 işlem başına bir büro düşecek şekilde kontenjan belirlenmiştir. Ancak sınav süreçleri büyük başarısızlıkla sonuçlanmıştır. 11 Ekim 2009'da Anadolu Üniversitesi tarafından yapılan sınav 20 Şubat 2011 tarihinde Ankara 9. İdare Mahkemesi kararıyla iptal edilmiştir. Sınav kitapçığı ile soru optiği arasındaki "4 yanlış bir doğruyu götürür" bağlamındaki tutarsızlık sebebiyle verilen bu karar Danıştay 10. Dairesi tarafından da onanınca 2013 yılında LİHKAB'ların faaliyetleri durdurulmuştur. 15 Haziran 2013'te yeni bir LİHKAB yönetmeliği çıkarılmıştır. Gazi Üniversitesi ile yapılan protokolle 20 Eylül 2013'te yeni bir LİHKAB sınavı yapılmıştır. Bu sınavda da bir skandala imza atılarak soruların başka bir deneme sınavı kitabından alındığı ortaya çıkmıştır. 120 sorudan 23'ünün bu şekilde olmasıyla GAZİSEM sınavı iptal etmiştir. 1 Aralık 2013'te ise yeni bir LİHKAB sınavı Gazi Üniversitesi tarafından yapılmıştır. Her yeni sınavda katılımın azaldığı da izlenmiştir. Aynı yıl yapılan ilk sınavda 2505 katılımcı varken, ikinci sınavda bu sayı 1905'e inmiştir. Sınavın ciddiyetini kaybettiği açıkça izlenmiştir. Üçüncü sınav hakkında da mahkeme süreçleri yaşanmış, yönetmelikler iptal edilmiştir. 5 soru iptal edilerek sınav dışında

birakılmıştır. LİHKAB'lar bu süreç sonucunda yeterli sayıda açılmamıştır. Bazı büroların ise disiplin hükümleri çerçevesinde kapatılmasının akabinde 1045 olarak belirlenen LİHKAB büro kontenjanında 227 LİHKAB görev yapar hale gelmiştir. Bu sayı Türkiye gerçekleriyle örtüşmeyen bir noktadadır.

Görüşüğümüz teklifin “sınavı” kaldırması, LİHKAB'ların serbest mühendislik işlerini de yapabilecek olması, iş tanımlarının genişletilmesi, istihdam zorunluluğı getirmesi kamuoyunda ve harita kadastro mühendisleri çevresinde genel olarak olumlu değerlendirilmiştir. Mevcut LİHKAB'lar ise kanuna genel olarak karşı çıkmaktadır.

Bu noktada en temel husus, AK Parti iktidarının ve ilgili bakanlıkların LİHKAB gibi önemli bir kurum için sınav yapmayı ve yönetmelik yapmayı dahi başaramamış olmasıdır. Sistemin işlememesi ya da yetersiz kalmasının en temel noktası budur. Bu yönetememenin, ortak akılla değerlendirme yapmanın açık bir göstergesidir.

Ortak akıl arama sürecinin bu kanun teklifinde de tam işletilmediğı izlenmiştir. Harita Kadastro Mühendisi yetiştiren üniversitelerden, meslek odasından ve sivil toplum kuruluşlarından görüş alınmadığı bilinmektedir. Ayrıca böyle teknik bir konuda yapılacak düzenleme için bütün tarafların katılımıyla bilimsel ve akademik nitelikli çalıştaylar düzenlenmesi oradan çıkacak sonuçlara göre bir düzenleme yapılması son derece sağlıklı olurdu.

Geneline olumlu baktığımız teklifin bazı maddeleri üzerindeki önerilerimiz şu şekildedir:

Madde 1

Teklif maddesinde LİHKAB'ların yapabilecekleri işler tanımlanırken “Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenecek kadastro hizmetleri niteliğindeki diğer işler lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilir” ifade son derece ucu açıktır. Devlet adına hizmet veren bu büroların iş tanımlarının açıkça belirlenmesi daha hakkaniyetli olacaktır. Kanunla belirlenenlerden çok daha fazlasının genel müdürlükler ve bakanlıklarda yapılan yönetmeliklerce verilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yasama yetkisine müdahale olarak değerlendirilecektir.

Madde 2 ve 3

Teklifin bu maddeleri ile teminat bedeli artırılmakta, lisans almak için gereken tecrübe 5 yıldan 10 yıla çıkarılmaktadır. 5 yıl tecrübe ile girilebilen sınav kaldırılmış yerine 10 yıl tecrübe şartı koyulmuştur. Harita Kadastro Mühendislerinin mensubu oldukları oda ve sivil toplum kuruluşlarının büyük bir kısmı tecrübe şartının 5 yıl olarak kalmasının daha iyi olacağını düşünmektedir. Ayrıca bu noktada genç ve başarılı mühendislerin lisans almasını sağlayacak bir sistem işletilememektedir. 5 – 10 yıl arası tecrübeye sahip mühendisler ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar lisans alamayacaklar, lisanslı bürolara ortak olmak durumunda kalacaklardır. Bu noktada kamuoyunun tartışması gereken bir meseledir.

Yükseköğretim kurumunun pek çok meslek ve bölümde olduğu gibi yüksek kontenjanlar verme ve niteliksiz eğitim veren fakülteler açma politikası bu noktada yine karşımıza bir

sorun alanı olarak çıkmaktadır. Bütün bu sınav ve tecrübe gibi tartışmalarından önce fakültelerde yeterli eğitimin verildiği ve gerekiyorsa LİHKAB açmak isteyen mühendis adayları için staj ya da bitirme sınavı yapıldığı bir sistem de kamuoyu ve meslek mensupları tarafından değerlendirilmelidir. Bize göre değişiklik ile 10 yılını dolduran her mühendise, istediği yerde bu yetkinin verilmesi devlet adına ciddi sonuçlar doğuracaktır. TKGM oluşan bu yeni yapıyı nasıl denetlenebileceğini umursamayarak bir gaflet içine düşmüştür. Bu yetki karmaşası ve denetimsizlik bu hizmetten yararlanan vatandaşı, belediyeleri ve diğer kurumları olumsuz etkileyecek, iki yıla kalmaz bunun pişmanlığı yaşanacaktır.

Madde 5

Disiplin hükümlerini düzenleyen bu maddenin “6 ay ile 3 yıl arasında faaliyet durdurma” esaslarını düzenleyen bölümünün “ç” bendinde TKGM tarafından belirlenen hizmetler dışında hizmet yapılması durumunda 1 yıl süreyle faaliyet durdurma cezası verileceği belirtilmiştir. Ancak bu durum teklifin 1. Maddesinde LİHKAB’ların serbest mühendislik işlerini de yürütebileceği ilkesiyle çelişmektedir. Bu büroların lisans aldıktan sonra da serbest mühendislik işlerini yürütebilmesi kanuni hak olarak verilmekteyken, bu bent yargıda sorunlu kararların ortaya çıkmasına sebebiyet verebilecektir. Komisyonunda teklif sahipleri ve parti gruplarının bu bağlamda fikir birliğine vardıkları ancak AK Parti grubunun düzenlemeyi genel kurula bırakmak istediğini de ifade etmek açıklayıcı olacaktır.

Bu madde bağlamında ortaya çıkan bir durum daha olmuştur. Teklifin teknik kısmının bürokratlarca hazırlandığı ve AK Partili milletvekillerince imzalandığı açığa çıkmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girdiğinden beri yaşanan bu parti-devlet ayırımına zarar veren uygulamalar bu teklifte de kendini göstermiştir. Ancak teklif sahibi milletvekilleri ile bürokratların bu bendin yorumunda farklı durdukları da görülmüştür. Bürokratlar serbest mühendislik işlerinin başka bir büroda, LİHKAB’ların başka bir fiziki alanda olacağını ifade ederken, teklif sahibi milletvekilleri tek fiziki mekanda iki işin de olacağını ifade etmişlerdir. “ç” bendi bürokratların görüşlerine göre düzenlenmiş bir hüküm olarak karşımıza çıkmaktadır.

Madde 9

Memuriyetten istifa ederek daha öne LİHKAB açmış mühendislere bir kereye mahsus kamuya geri dönüş hakkı tanıyan bu düzenleme, ilgili mühendisler açısından olumlu bir mahiyettedir. Ancak konunun diğer tarafına bakıldığında kamuya harita mühendisi atamalarının çok az olduğu günümüz koşullarında geriye dönen mühendislerin sayısının ne olacağı, bu kişilerin nerelerde değerlendirileceği ve genç harita mühendislerinin ilk kez atanma durumlarını ne kadar süreyle erteleyeceği meçhuldür. Az olan atamalar bu geriye dönüşler sebebiyle çok daha düşük seviyelere inebilir ve hatta birkaç yıl ertelenebilir. Genç işsizliğin %25’leri geçtiği bir ortamda bu durum da ayrıca sorun yaratacaktır. Açtığı büroda başarılı olamamış bazı yandaş Harita Kadastro Mühendislerine imkan sağlama izlenimi kanunu şaibeli hale getirebilir.

Sonuç

Görüştüğümüz teklifin geneli üzerine olumlu bir kanaat hem İyi Parti grubumuzca hem de kamuoyu tarafında ortaya çıkmıştır. Ancak yukarıda ifade ettiğimiz bazı muğlak alanlar düzeltilmeli, daha kapsamlı bazı düzenlemeler kanuna eklenmelidir. Ayrıca uzun vadeli planlamalarda LİHKAB sayısının ne olacağı, tek şartın tecrübe ve teminat olduğu bu düzenlemeyle her 10 yılı aşan mühendisin lisans olarak çalıştığı durumda LİHKAB'ların kaliteli iş yapma durumlarının ne olacağı bir sorun alanı olacaktır. Bize göre değişiklik ile 10 yılını dolduran her mühendise, istediği yerde bu yetkinin verilmesi devlet adına ciddi sonuçlar doğuracaktır. Bu yeni yapı denetlenebilir değildir. Yetki karmaşası ve denetimsizlik bu hizmetten yararlanan vatandaş, belediyeleri ve diğer kurumları olumsuz etkileyecek ve pişmanlık yaşanacaktır. İlerleyen süreçte yeniden sınav yapılması ihtiyacı doğabilecektir. Denetimlerin önceki 227 büro için dahi tam olarak yapılamadığı çeşitli şekillerde dile getirilmişken büro sayısının çok fazla artmasıyla ne gibi sorunlar yaratacağı bilinmemektedir. Ayrıca işlerin dağıtımında da CMK benzeri bir algoritmayla otomatik sistemle bürolara verilmesi de tartışılmalıdır. Bu noktada bizler temel olarak sektörün ve meslek kuruluşlarının taleplerinin yanında olduğumuzu ifade etmek istiyoruz.

Hayrettin Nuhoğlu
İstanbul

İbrahim Halil Oral
Ankara

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ İLYAS ŞEKER VE
77 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

LİSANSLI HARİTA KADASTRO
MÜHENDİSLERİ VE BÜROLARI HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadastro teknik hizmetlerinden tescile tâbi olmayan aplikasyon, yer gösterme ve plan örneği işlemlerinin yapım ve kontrolü, tescile tâbi olan cins değişikliği, arz-i irtifak hakkı tesisi veya terkin, birleştirme ve muhdesatın terkinini işlemlerinin yapım sorumluluğu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işler lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilir. Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri, bu Kanun kapsamında faaliyetlerini yürüttükleri süre içerisinde serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik faaliyeti de yürütebilirler. Kamu kurum ve kuruluşlarının diğer kanunlar ve ilgili mevzuata göre hak, görev ve yetkileri devam eder.”

MADDE 2- 5368 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “beş” ibaresi “on” şeklinde, (d) bendinde yer alan “Onbin Yeni Türk Lirası” ibaresi “Elli bin Türk Lirası” şeklinde değiştirilmiş ve (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının açılıp işletilmesi, lisans sahibi olanlara aittir.”

MADDE 3-5368 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4-5368 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4-** 2 nci maddede yer alan şartları taşıyan ve lisans belgesi başvurusunda bulunan mühendislere, lisanslı harita ve kadastro mühendislik faaliyeti yürütebilmeleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından lisans belgesi verilir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

LİSANSLI HARİTA KADASTRO
MÜHENDİSLERİ VE BÜROLARI HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadastro teknik hizmetlerinden tescile tâbi olmayan aplikasyon, yer gösterme ve plan örneği işlemlerinin yapım ve kontrolü, tescile tâbi olan cins değişikliği, arz irtifak hakkı tesisi veya terkin, birleştirme ve muhdesatın terkinini işlemlerinin yapım sorumluluğu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işler lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilir. Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri, bu Kanun kapsamında faaliyetlerini yürüttükleri süre içerisinde serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik faaliyeti de yürütebilirler. Kamu kurum ve kuruluşlarının diğer kanunlar ve ilgili mevzuata göre hak, görev ve yetkileri devam eder.”

MADDE 2-5368 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “beş” ibaresi “on” şeklinde, (d) bendinde yer alan “Onbin Yeni Türk Lirası” ibaresi “Elli bin Türk Lirası” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının açılıp işletilmesi, lisans sahibi olanlara aittir.”

MADDE 3- 5368 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 5368 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4-** 2 nci maddede yer alan şartları taşıyan ve lisans başvurusunda bulunan mühendislere, lisanslı harita ve kadastro mühendislik faaliyeti yürütebilmeleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından lisans verilir.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

Lisanslı harita kadastro mühendislik büroları il genelinde yetkili olmak üzere lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulur.

Lisanslı bürolar, meslek alanıyla ilgili mühendis, tekniker veya teknisyen unvanlarında en az 3 kişi çalıştırmakla yükümlüdür. Bu hüküm doğrultusunda çalıştırılanlardan en az birinin lisans sahibi dışında bir mühendis olması zorunludur.

Lisansların verilmesi, iptal edilmesi ve sicillerin tutulması ile lisanslı büro faaliyetlerinin denetimini yaparak uyarma, kınama, lisansın geçici veya sürekli iptali cezalarını vermeye Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Kanun kapsamına giren işlem başvuruları, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenen yöntemlerle yapılır.

Kuruluş, görev, lisans verilmesi, iş dağıtımı, lisanslı büro yetkilendirmesi ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile mekân, personel ve donanımlarına ilişkin hususlar yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 5-5368 sayılı Kanuna 4 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 4/A maddesi eklenmiştir.

“Disiplin suç ve cezaları

MADDE 4/A- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, kadastro teknik hizmetleri kapsamında yaptıkları iş ve işlemler ile mekân, personel, donanım ve arşiv düzeni ile ilgili konularda lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarını ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde denetler. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, denetim, inceleme ve soruşturma sonucu tespit ettiği hata, eksiklik ve olumsuzluklardan dolayı lisanslı harita ve kadastro mühendislerine uyarma, kınama, lisansın geçici iptali ve lisansın sürekli iptali cezalarını verir.

Uyarma: Lisanslı mühendisin, hizmet ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Görevine yakışmayan tutum ve davranışta bulunulması.

b) İlgili mevzuat hükümleri ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen usul ve esasların tam ve zamanında yerine getirilmesinde gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi veya hatalı iş ve işlemlere sebebiyet verilmesi.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisanslı harita kadastro mühendislik büroları il genelinde yetkili olmak üzere lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulur.

Lisanslı harita kadastro mühendislik büroları, meslek alanıyla ilgili mühendis, tekniker veya teknisyen unvanlarında en az 3 kişi çalıştırmakla yükümlüdür. Bu hüküm doğrultusunda çalıştırılanlardan en az birinin lisans sahibi dışında bir mühendis olması zorunludur.

Lisansların verilmesi, iptal edilmesi ve sicillerin tutulması ile lisanslı büro faaliyetlerinin denetimini yaparak uyarma, kınama, lisansın geçici veya sürekli iptali cezalarını vermeye Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Bu Kanun kapsamına giren işlem başvuruları, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenen yöntemlerle yapılır.

Kuruluş, görev, lisans verilmesi, iş dağıtımı, lisanslı büro yetkilendirmesi ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile mekân, personel ve donanımlarına ilişkin hususlar yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 5- 5368 sayılı Kanuna 4 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin suç ve cezaları

MADDE 4/A- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, kadastro teknik hizmetleri kapsamında yaptıkları iş ve işlemler ile mekân, personel, donanım ve arşiv düzeni ile ilgili konularda lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarını ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde denetler. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, denetim, inceleme ve soruşturma sonucu tespit ettiği hata, eksiklik ve olumsuzluklardan dolayı lisanslı harita ve kadastro mühendislerine uyarma, kınama, lisansın geçici iptali ve lisansın sürekli iptali cezalarını verir.

Uyarma: Lisanslı mühendisin, hizmet ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Görevine yakışmayan tutum ve davranışta bulunulması.

b) İlgili mevzuat hükümleri ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen usul ve esasların tam ve zamanında yerine getirilmesinde gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi veya hatalı iş ve işlemlere sebebiyet verilmesi.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

c) Görevine veya iş sahiplerine karşı ilgisiz kalınması.

ç) Çalışma saatleri içerisinde büronun hizmete hazır bulundurulmaması.

d) Tabelanın Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün belirlediği biçimde olmaması veya asılı bulundurulmaması.

e) Asgari büro mekânı, asgari donanım veya asgari personel bulundurma koşullarının sağlanmasına dair idarî kararlara uyulmaması.

f) İş kabul ve sözleşmesi esaslarına uyulmaması.

g) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen eğitimlere katılmaması.

Kınama: Lisanslı mühendisin hizmet ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İlgili mevzuat hükümleri ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen usul ve esaslara kasıtlı olarak uyulmaması, kasten hatalı iş ve işlemlere sebebiyet verilmesi.

b) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü görevlilerine, iş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşılması.

c) Görev yerinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunulması.

ç) İmza yetkisi devri esaslarına aykırı davranılması.

d) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve lisanslı büronun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunulması.

e) Hizmetle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunulması.

Lisansın geçici iptali: Fiilin ağırlık derecesine göre lisanslı mühendisin faaliyetlerinin 6 ay ila 3 yıl arasında durdurulmasıdır. Lisanslı mühendislerin;

a) İki yıl içinde üç defa uyarma veya iki defa kınama cezası almış olmaları halinde lisansları bir yıl süreyle,

b) Kullanılmış teminatları öngörülen sürede tamamlamaları veya teminatları öngörülen sürede yenilememeleri durumlarında lisansları teminatın yenilenmesine kadar,

c) Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasına verilen meslekten süreli men cezası almış olmaları halinde lisansları men süresi kadar,

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Görevine veya iş sahiplerine karşı ilgisiz kalınması.

ç) Çalışma saatleri içerisinde büronun hizmete hazır bulundurulmaması.

d) Tabelanın Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün belirlediği biçimde olmaması veya asılı bulundurulmaması.

e) Asgari büro mekânı, asgari donanım veya asgari personel bulundurma koşullarının sağlanmasına dair idarî kararlara uyulmaması.

f) İş kabul ve sözleşmesi esaslarına uyulmaması.

g) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen eğitimlere katılmaması.

Kınama: Lisanslı mühendisin hizmet ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İlgili mevzuat hükümleri ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen usul ve esaslara kasıtlı olarak uyulmaması, kasten hatalı iş ve işlemlere sebebiyet verilmesi.

b) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü görevlilerine, iş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşılması.

c) Görev yerinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunulması.

ç) İmza yetkisi devri esaslarına aykırı davranılması.

d) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve lisanslı büronun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunulması.

e) Hizmetle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunulması.

Lisansın geçici iptali: Fiilin ağırlık derecesine göre lisanslı mühendisin faaliyetlerinin 6 ay ila 3 yıl arasında durdurulmasıdır. Lisanslı mühendislerin;

a) İki yıl içinde üç defa uyarma veya iki defa kınama cezası almış olmaları halinde lisansları 1 yıl süreyle,

b) Kullanılmış teminatları öngörülen sürede tamamlamaları veya teminatları öngörülen sürede yenilememeleri durumlarında lisansları teminatın yenilenmesine kadar,

c) Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasına verilen meslekten süreli men cezası almış olmaları halinde lisansları men süresi kadar,

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

ç) Lisanslı büro çalışma mekânlarında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen hizmetler dışında işlem yapmaları durumunda lisansları 1 yıl süreyle,

d) Kayıt dışı iş almaları ve işlem yapmaları durumunda lisansları 1 yıl ile 3 yıl süreyle,

e) Kasıtlı olarak birden çok işlemde, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uygun olarak belgelerini tevsik etmemeleri halinde lisansları 6 ay ile 3 yıl süreyle,

f) Hizmetin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapılması, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunulması, hizmet mekânı içerisinde siyasi içerikli materyal ve belge bulundurulması ve asılması durumunda lisansları 1 yıl ile 3 yıl süreyle,

iptal edilir.

Lisansın sürekli iptali: Bir daha lisanslı mühendislik faaliyetinde bulunmamak üzere lisansın iptal edilmesidir. Lisansın sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İki defa lisansın geçici iptali cezası alınması.

b) Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'na verilen meslekten sürekli men cezası alınması.

c) Lisanslı mühendisin ayrı bir lisanslı büro açması veya lisans hakkını devretmesi.

ç) Kontrol, denetim ve incelemenin engellenmesi.

d) Hizmet ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun, kendine veya üçüncü kişilere çıkar sağlanması.

e) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlenmesi.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve haller nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Uyarma veya kınama disiplin cezasını gerektiren fiil veya hallerin, iki yıl içerisinde tekrerrütmesi halinde bir derece ağır ceza uygulanır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından; uyarma ve kınama disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren bir ay içinde, lisansın geçici ve sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren altı

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ç) Lisanslı büro çalışma mekânlarında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen hizmetler dışında işlem yapmaları durumunda lisansları 1 yıl süreyle,

d) Kayıt dışı iş almaları ve işlem yapmaları durumunda lisansları 1 yıl ile 3 yıl süreyle,

e) Kasıtlı olarak birden çok işlemde, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uygun olarak belgelerini tevsik etmemeleri halinde lisansları 6 ay ile 3 yıl süreyle,

f) Hizmetin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapılması, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunulması, hizmet mekânı içerisinde siyasi içerikli materyal ve belge bulundurulması ve asılması durumunda lisansları 1 yıl ile 3 yıl süreyle,

iptal edilir.

Lisansın sürekli iptali: Bir daha lisanslı mühendislik faaliyetinde bulunmamak üzere lisansın iptal edilmesidir. Lisansın sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İki defa lisansın geçici iptali cezası alınması.

b) Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'na verilen meslekten sürekli men cezası alınması.

c) Lisanslı mühendisin ayrı bir lisanslı büro açması veya lisans hakkını devretmesi.

ç) Kontrol, denetim ve incelemenin engellenmesi.

d) Hizmet ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun, kendine veya üçüncü kişilere çıkar sağlanması.

e) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlenmesi.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve haller nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Uyarma veya kınama cezasını gerektiren fiil veya hallerin, iki yıl içerisinde tekrerrütmesi halinde bir derece ağır ceza uygulanır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından; uyarma ve kınama cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren bir ay içinde, lisansın geçici ve sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren altı

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ay içinde disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallere, işlendiği tarihten itibaren iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Lisans sahibinin savunması alınmadan bu Kanunda belirtilen disiplin cezaları verilemez. Lisans sahibinden, hakkında isnat edilen suçla ilgili tebliğ tarihinden itibaren en az yedi günlük süre içinde yazılı olarak savunma yapması istenir. Süresinde savunma yapılmaması halinde, savunma hakkından vazgeçilmiş sayılır.

Bu Kanun hükümlerine göre verilen disiplin cezaları kesin olup, verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır. Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.”

MADDE 6- 5368 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkranın mevcut ikinci cümlesinde yer alan “4 üncü maddenin” ibaresi “4/A maddesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

“Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri, lisans hakkını devredemez ve şube veya irtibat bürosu adı altında birden fazla büro açamaz.”
“Ancak, yetkili oldukları il dâhilinde lisanslı büro kurulmamış ilçelerde şube veya irtibat bürosu açabilirler.”

MADDE 7-5368 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya yönetmelikte” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve (c) bendinde yer alan “4 üncü madde hükmü” ibaresi “4/A maddesinin beşinci fıkrası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 5368 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası” ibaresi “4/A maddesi” şeklinde, “onbin” ibaresi “elli bin” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu madde kapsamında verilen idari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.”

ay içinde disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallere, işlendiği tarihten itibaren iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Lisans sahibinin savunması alınmadan bu Kanunda belirtilen disiplin cezaları verilemez. Lisans sahibinden, hakkında isnat edilen suçla ilgili tebliğ tarihinden itibaren en az yedi günlük süre içinde yazılı olarak savunma yapması istenir. Süresinde savunma yapılmaması halinde, savunma hakkından vazgeçilmiş sayılır.

Bu Kanun hükümlerine göre verilen disiplin cezaları kesin olup, verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır. Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.”

MADDE 6- 5368 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkranın mevcut ikinci cümlesinde yer alan “4 üncü maddenin” ibaresi “4/A maddesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

“Lisanslı harita ve kadastro mühendisleri, lisans hakkını devredemez ve şube veya irtibat bürosu adı altında birden fazla büro açamaz.”
“Ancak, yetkili oldukları il dâhilinde lisanslı büro kurulmamış ilçelerde şube veya irtibat bürosu açabilirler.”

MADDE 7- 5368 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya yönetmelikte” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve (c) bendinde yer alan “4 üncü madde hükmü” ibaresi “4/A maddesinin beşinci fıkrası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 5368 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası” ibaresi “4/A maddesi” şeklinde, “on bin” ibaresi “elli bin” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu madde kapsamında verilen idari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- 5368 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışırken istifa ederek lisanslı harita kadastro mühendislik bürosu açanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne başvuranların, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadrolarına 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesine göre atanmalarında açıktan, naklen ve yeniden atama sayısı sınırlamaları uygulanmaz.”

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 9- 5368 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışırken istifa ederek lisanslı harita kadastro mühendislik bürosu açanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne başvuranların, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadrolarına 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesine göre atanmalarında açıktan, naklen ve yeniden atama sayısı sınırlamaları uygulanmaz.”

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

